

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 54/03-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. júla 2003 v senáte zloženom z predsedu Jána Klučku a zo sudcov Alexandra Bröstla a Ľudmily Gajdošíkovej v konaní o sťažnosti P. S., bytom K. n. K., zastúpeného advokátom JUDr. M. S., Č., vo veci porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 882/97 takto

r o z h o d o l :

Základné právo P. S. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 882/97 p o r u š e n é n e b o l o .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 26. februára 2003 doručené podanie P. S. (ďalej len „sťažovateľ“), bytom K. n. K., zastúpeného advokátom JUDr. M. S., Č., označené ako „Sťažnosť... Proti porušovaniu základných práv

a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky“. Z jeho obsahu vyplynulo, že:

„Sťažovateľ svojím návrhom zo dňa 2. 5. 1996 a zaslanom na Okresný súd v Čadci dňa 3. 5. 1996 sa domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v kat. uz. Krásno nad Kysucou.

Ďalší postup Okresného súdu v Čadci v konaní č. 882/96 (pôvodne Nc 2276/96) prebiehal v nasledujúcich časových intervaloch:

- *návrh na začatie konania z 02. 05. 1996 (súdu doručený 03. 05. 1996)*
- *výzva Okresného súdu v Čadci z 12. 06. 1996 (doručená 18. 06. 1996)*
- *odpoveď navrhovateľa z 29. 07. 1996 na výzvu Okresného súdu v Čadci z 12. 06. 1996*
- *výzva Okresného súdu v Čadci z 02. 07. 1997 (doručená 09. 07. 1997)*
- *žiadosť o predĺženie lehoty z 01. 08. 1997*
- *žiadosť o predĺženie lehoty z 28. 08. 1997*
- *urgencia Okresného súdu v Čadci z 14. 10. 1997 (doručená 20. 10. 1997)*
- *odpoveď navrhovateľa z 28. 10. 1997 na urgenciu Okresného súdu v Čadci z 14. 10. 1997*
- *výzva Okresného súdu v Čadci z 20. 02. 1998 (doručená 25. 02. 1998)*
- *urgencia Okresného súdu v Čadci z 27. 04. 1998 (doručená 29. 04. 1998)*
- *predloženie dokladov z 06. 05. 1998 na urgenciu Okresného súdu v Čadci z 27. 04. 1998*
- *Uznesenie Okresného súdu v Čadci o ustanovení opatrovníčky 9 C 882/97 z 10. 05. 1998 (doručené 20. 05. 1998)*
- *výzva Okresného súdu v Čadci z 29. 06. 1998 (doručená 13. 07. 1998)*
- *rozšírenie návrhu navrhovateľa z 04. 08. 1998 a predloženie dokladov na výzvu Okresného súdu v Čadci z 29. 06. 1998*
- *predvolanie Okresného súdu v Čadci z 21. 10. 1998 na deň 10. 11. 1998 (doručené 26. 10. 1998)*
- *vyjadrenie navrhovateľa z 16. 11. 1998*
- *výzva Okresného súdu v Čadci z 15. 02. 1999 (doručená 04. 03. 1999)*
- *rozšírenie návrhu navrhovateľa z 19. 03. 1999*
- *výzva Okresného súdu v Čadci z 27. 07. 1999 (doručená 30. 07. 1999)*
- *odpoveď navrhovateľa z 09. 08. 1999 na výzvu z 27. 07. 1999*

- *urgencia navrhovateľa z 28. 04. 2000 na nariadenie pojednávania vo veci*
- *výzva Okresného súdu v Čadci z 17. 07. 2000 (doručená 22. 08. 2000)*
- *rozšírenie návrhu navrhovateľa z 04. 09. 2000*
- *predvolanie Okresného súdu z 27. 11. 2000 na deň 22. 01. 2001 (doručené 07. 12. 2001)*
- *výzva Okresného súdu z 17. 12. 2001 (doručená 18. 12. 2001)*
- *odpoveď navrhovateľa z 17. 01. 2002 na výzvu Okresného súdu v Čadci z 17. 12. 2001*
- *výzva Okresného súdu z 17. 06. 2002 (doručená 23. 08. 2002)*
- *odpoveď navrhovateľa z 24. 09. 2002 na výzvu Okresného súdu v Čadci z 17. 06. 2002 a rozšírenie návrhu navrhovateľa z 24. 09. 2002*
- *výzva Okresného súdu v Čadci z 11. 11. 2002 (doručená 07. 01. 2003)*
- *odpoveď navrhovateľa z 09. 01. 2003 na výzvu Okresného súdu v Čadci z 11. 11. 2002*

Navrhovateľ v priebehu konania žiadal odstránenie prietáhov v konaní sťažnosťami adresovanými Ministerstvu spravodlivosti SR, Krajskému súdu v Žiline a Okresnému súdu v Čadci:

- *sťažnosť navrhovateľa na Ministerstvo spravodlivosti SR z 28. 07. 2000*
- *vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti SR č. 19308/2000-513 z 28. 07. 2000*
- *odpoveď predsedníčky Okresného súdu v Čadci Spr 30/00-St' z 18. 08. 2000 na sťažnosť navrhovateľa na prietahy v súdnom konaní*
- *žiadosť navrhovateľa z 25. 08. 2000 na Krajský súd v Žiline o prešetrenie vybavenia sťažnosti*
- *vybavenie sťažnosti Krajským súdom v Žiline Spr 11062/00 z 03. 11. 2000...*

V zmysle Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť k všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Sťažovateľ vidí porušenie svojho ústavného práva v neprimeraných časových prietáchoch spôsobených nečinnosťou súdu a to najmä:

- *v čase od odpovede navrhovateľa z 29. 07. 1996 na výzvu Okresného súdu v Čadci do výzvy Okresného súdu v Čadci z 02. 07. 1997, kedy Okresný súd v Čadci po dobu jedného roka nekonal.*

- v čase od odpovede navrhovateľa z 09. 08. 1999 na výzvu Okresného súdu v Čadci do výzvy Okresného súdu v Čadci z 17. 07. 2000, kedy súd napriek našej urgencii z 28. 04. 2000 takmer rok nekonal.

Vo veci boli nariadené od podania návrhu t. j. od 3. 5. 1996 iba dve pojednávania a to na deň 10. 11. 1998, čo je dva a pol roka po podaní návrhu a na deň 22. 01. 2001 t. j. dva roky od posledného pojednávania.

Okresný súd v Čadci vyzval niekoľkokrát navrhovateľa na predloženie potvrdenia o bonite pôdy, ktoré vydáva Pozemkový úrad. Tento však potvrdenie nemohol vydať, nakoľko sa oceňuje len poľnohospodárska pôda, ktorá nebola predmetom konania, čím sa spôsobili ďalšie prieťahy v konaní (od výzvy Okresného súdu v Čadci z 12. 06. 1996 do odpovede navrhovateľa z 28. 10. 1997 o nemožnosti vyhovieť výzve súdu). Okresný súd v Čadci sa svojim postupom v konaní obmedzil na zabezpečovanie dôkazov cestou navrhovateľa a nepostupoval v zmysle § 128 OSP, čím by sa konanie podstatne urýchlilo.

V dôsledku nečinnosti Okresného súdu v Čadci sa musel rozširovať návrh o nových účastníkov konania, ktorí sa stali dedičmi po pôvodných účastníkov konania, čím došlo k ďalším prieťahom v konaní (I. P., zomr. 16. 09. 1998 – rozšírenie návrhu z 04. 09. 2000). Od poslednej úpravy návrhu zo dňa 04. 09. 2000 sa takmer štyri mesiace nekonal, ďalšie pojednávanie bolo nariadené na deň 22. 01. 2001.

Na základe postúpenia sťažnosti sťažovateľa Ministerstvom spravodlivosti SR č. 19308/2000-513 z 28. 07. 2000 predsedníčke Okresného súdu v Čadci, ktorá o sťažnosti rozhodla, došlo v zmysle § 22 zák. č. 80/1992 Zb. k procesným vadám. V dôsledku postupu Okresného súdu v Čadci a jeho predsedníčky bol sťažovateľ nútený podať sťažnosti na Krajský súd v Žiline, čím došlo k ďalším prieťahom konania.

Okresný súd v Čadci porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. ...

V zmysle § 6 OSP V konaní postupuje súd v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná a aby skutočnosti, ktoré sú medzi účastníkmi sporné, sa spoľahlivo zistili.

V súlade s čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je zdôraznená zásada hospodárnosti konania, ktorá popri iných je nevyhnutným predpokladom spoločensky efektívneho, t. j. rýchleho a účinného poskytnutia právnej ochrany.

Na realizáciu ústavného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR nestačí iba konanie a prejednávanie vecí pred súdom bez meritórneho rozhodnutia.

Právna zložitosť sporu nezbavuje sudcu ústavnej zodpovednosti za prieťahy v konaní zapríčinené nesprávnou organizáciou práce, nedokonalým poznaním obsahu samotnej podstaty vecí, odbornou nepripravenosťou na pojednávanie, neodborným využitím času určeného na pojednávanie, neodborným vedením jednotlivých pojednávaní a nariadovaním dokazovania bez náležitého zistenia procesne významných skutočností pre toto dokazovanie.

Prieťahy v konaní, ktoré zapríčinil aj účastník konania, však a priori nevyučujú zodpovednosť súdneho orgánu, ktorý vo veci koná, ak o právach účastníka konania rozhoduje dlhšie, než je primerané podľa povahy vecí alebo ak ide o zbytočný prieťah zapríčinený súčasne aj nesprávnym postupom súdu. (I. ÚS 47/96) ...

Podľa článku 127 ods. 1 Ústavy SR Ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 49 zák. č. 38/1993 Z. z. sťažnosť môže podať fyzická alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva a slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ vyčerpal všetky právne prostriedky, ktorými sa môže domáhať nápravy konanie porušovateľa svojho práva, a to urgenciami, výzvami, sťažnosťami predsedovi krajského súdu ako aj Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.

Sťažovateľ žiada priznať primerané finančné zadostučinenie vo výške 100 000 Sk, pričom tento nárok odôvodňuje predovšetkým dĺžkou celého konania, ktoré sa vedie od roku 1996.

Súčasne právoplatne neukončeným konaním trvá stav právnej neistoty u sťažovateľa. Sťažovateľ súčasne nekonanie súdov pociťuje ako psychickú ujmu.“

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, keďže odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov a tento

účel možno dosiahnuť iba právoplatným rozhodnutím, pričom Okresný súd Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 9 C 882/97 o určenie vlastníckeho práva nekoná bez prietáhov, sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol:

„Základné právo P. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Čadci v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 882/97 o určenie vlastníckeho práva bolo porušené.

Okresnému súdu v Čadci prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 882/97 konal bez zbytočných prietáhov.

P. S. priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 100 000 Sk (slovom jednototísic korún), ktoré je Okresný súd v Čadci povinný mu vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Keďže sťažnosť sťažovateľa spĺňala zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a ústavný súd nezistil ani dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona, 19. marca 2003 rozhodol o jej prijatí na ďalšie konanie.

K prijatej sťažnosti sa podľa § 29 ods. 6 zákona o ústavnom súde vyjadrila predsedníčka okresného súdu, ktorá vo svojom liste z 10. apríla 2003 (Spr 723/03) uviedla:

„V konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 882/97 sťažovateľ vystupuje ako navrhovateľ zastúpený advokátom JUDr. M. S. Predmetom konania je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Vec prejednávam a konanie vediem ja ako zákonná sudkyňa.

Potvrdzujem tú skutočnosť, že návrh na začatie konania Okresný súd v Čadci obdržal 3. 5. 1996. Nakoľko sa jednalo o podanie neúplné, bolo zaevidované do registra nejasných podaní pod spis. zn. Nc 2276/96. Všetky procesné úkony súdu smerovali k príprave pojednávania, za tým účelom súd pripojil súvisiace spisy, vyžiadal listiny, vyzval na zaplatenie súdneho poplatku. Zodpovedne tvrdím, že od momentu začatia konania procesné úkony súd vykonával priebežne a všetky smerovali k meritórnemu vybaveniu právnej veci.

Okresnému súdu v Čadci sťažovateľ vytyka nečinnosť, ktorou malo dôjsť k porušeniu jeho ústavného práva najmä tým, keď tvrdí, že súd v období od 29. 7. 1996 do 2. 7. 1997 a v období od 9. 8. 1999 do 17. 7. 2000 vôbec nekonal.

Rozhodne tomu tak nie je a s tvrdením sťažovateľa zásadne nesúhlasím.

1) Za dobu od 29. 7. 1996 do 2. 7. 1997 súd vykonal nasledovné procesné úkony:

- *20. 8. 1996 nariadil pripojiť súvisiace dedičské spisy – v záujme ustálenia okruhu účastníkov na strane žalovanej,*
- *dňa 16. 1. 1997 mi bola prikázaná vec vtedajším predsedom súdu na konanie,*
- *procesný úkon zo dňa 14. 2. 1997 – nariadené pripojiť ďalšie súvisiace spisy,*
- *procesným úkonom z 15. 4. 1997 – žiadané zaslanie výpisu z pozemkovej knihy a identifikáciu k žalovaným parcelám a zároveň pripájanie súvisiacich spisov,*
- *po obdržaní listín žiadaných dňa 15. 4. 1997 procesný úkon z 13. 6. 1997 – urgovala som pripojenie súvisiacich dedičských spisov.*

2) Za dobu od 9. 8. 1999 do 17. 7. 2000 súd vykonal nasledovné úkony:

- *po zistení zo správy poštového doručovateľa, že odporkyňa označená v pôvodnom návrhu v r. 7 zomrela, súd písomne dňa 27. 7. 1999 vyzval právneho zástupcu navrhovateľa, aby oznámil dátum úmrtia menovanej, číslo dedičského konania a miesto prejednávania dedičstva,*
- *je pravda, že zástupca navrhovateľa oznámil (na čl. 87 spisu) do úvahy pripadajúcich dedičov, neoznámil ale číslo dedičského konania, súd po prešetrení procesnými úkonmi zo dňa 13. 9. 1999 a zo dňa 12. 11. 1999 zistil, že okruh dedičov po menovanej a aj okruh účastníkov konania je úplne iný než ho právny zástupca súdu oznámil (viď čl. 88),*
- *súd procesnými úkonmi zo dňa 8. 2. 2000, zo dňa 17. 2. 2000, 28. 4. 2000 žiadal pripojiť právoplatne ukončený dedičský spis.*

Do pozornosti ústavnému súdu dávam, že uvedená odporkyňa v r. 7 zomrela už 16. 9. 1998 – túto skutočnosť zistil súd v rámci vedenia konania bez akejkoľvek aktívnej účasti právneho zástupcu navrhovateľa, ktorého dokonca prísom zo 17. 7. 2000 (čl. 92) upozornil, že okruh dedičov sa nezhoduje, a aby v potrebnom počte predložil rozšírený návrh o okruh dedičov po menovanej. Som toho názoru, že v období od 9. 8. 1999 do 17. 7. 2000 súd nad rámec uskutočnil procesné úkony, suploval vlastne činnosť advokáta, ktorý včasným oznámením uvedených údajov mohol prispieť k urýchleniu konania.

Z obsahu podanej sťažnosti je zrejmé, že súd až 9 písomných výziev adresoval zástupcovi navrhovateľa na odstránenie väd podania alebo na podanie potrebného počtu rozšíreného návrhu. Poznávam, že v spise sa nenachádza ani jeden záznam o tom, že by bol študovaný hoci jedenkrát zástupcom navrhovateľa. Všetky sťažnosti navrhovateľa podané vo veci a ich prešetrenie, považované za neopodstatnené, taktiež predĺžili súdne konanie.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to podľa troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka, postup súdu (II. ÚS 79/97, I. ÚS 70/98).

Zložitosť veci v konaní 9 C 882/97 vidím v predmete konania, jedná sa o spornú vlastnícku majetkoprávnú vec, ale aj v procesnom účastníctve na strane žalovanej, v ustálení okruhu účastníkov, keď postup súdu bol v značnej miere sťažený, viackrát sa menili účastníci na strane žalovanej a bolo potrebné zisťovať aj ich právnych nástupcov.

Správanie účastníka – treba sťažovateľovi a jeho právnemu zástupcovi pripísať nedostatok aktívnej účasti v konaní, ktoré ho neúmerne predlžovali, napr. súd 9-krát v konaní musel adresovať písomnú výzvu na odstránenie zistených väd alebo na oznámenie okruhu účastníkov po nebohých odporcoch a dokonca aj na takú elementárnu povinnosť, aby bol predložený rozšírený návrh o právnych nástupcoch a o nových účastníkoch.

Postup súdu v konaní – v priebehu vedeného konania súd postupoval procesne priebežne, všetky procesné úkony boli nariadené účelne a v záujme dosiahnutia meritórneho rozhodnutia vo veci samej.

Z týchto dôvodov mám za to, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Čadci v konaní vedenom pod spisovou značkou 9 C 882/97 porušené nebolo, a preto s podanou ústavnou sťažnosťou nesúhlasím a žiadam, aby bola zamietnutá v celom rozsahu. V konaní o sťažnosti netrvám na ústnom pojednávaní.“

Keďže obaja účastníci konania súhlasili s upustením od ústneho pojednávania, ústavný súd vo veci konal a rozhodol bez jeho nariadenia.

II.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...“.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (II. ÚS 61/98), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným... rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná“ (II. ÚS 26/95). K vytvoreniu stavu právnej istoty preto dochádza až „právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 74/97, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria súd považuje aj povahu prejednáwanej veci.

Preskúmaním doterajšieho konania pred okresným súdom ústavný súd zistil nasledovné skutočnosti a dospel k nasledovným záverom:

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd z predloženého súdneho spisu okresného súdu zistil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 882/97 ide o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, čo je konanie, v ktorom jeho právnu a ani faktickú zložitosť v zásade nemožno vylúčiť. V okolnostiach prípadu ústavný súd zistil, že hoci okruh nehnuteľností, o určenie vlastníckeho práva ku ktorým ide, sa okresnému súdu

podarilo identifikovať bez väčších problémov (a bez potreby znaleckého dokazovania), pretrvávajúcim problémom celého doterajšieho konania bolo ustálenie okruhu účastníkov na strane žalovaných. Neustálym zmenám v ich počte sa v priebehu celého konania musel okresný súd prispôbovať a adekvátne na túto skutočnosť procesne reagovať, pričom táto predstavuje faktickú zložitosť veci pojednávanej pod sp. zn. 9 C 882/97 a mala tiež rozhodujúci vplyv na doterajšiu dĺžku konania. Ústavný súd túto skutočnosť zobral do úvahy nespúšťajúc ale zo zreteľa, že postup súdu, ktorým reaguje na zmenenú situáciu v okruhu účastníkov na strane žalovaných, musí byť takisto pozbavený zbytočných prietahov. V súvislosti s takouto faktickou zložitosťou veci bolo tiež potrebné, aby okresný súd priebežne žiadal dedičské spisy súvisiace s konaním sp. zn. 9 C 882/97 a identifikoval z nich údaje nevyhnutné pre ustálenie okruhu ďalších účastníkov na strane žalovaných.

2. Druhým kritériom, použitím ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným prietahom v konaní, bol postup samotného účastníka konania – sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom. Vychádzajúc z jeho analýzy a v okolnostiach prípadu, ako aj celej doterajšej doby konania ho ale ústavný súd nemohol hodnotiť ako aktívny a súčinnosťný.

Vzhľadom na povahu veci a meniaci sa okruh účastníkov na strane žalovaných bolo zo strany sťažovateľa v priebehu celého konania potrebné aktívne reagovať na takúto situáciu návrhmi na rozšírenie jeho pôvodného návrhu. Ústavný súd z predloženého súdneho spisu ale zistil, že k rozširovaniu pôvodného návrhu sťažovateľa dochádzalo pravidelne až po výzvach okresného súdu (okresný súd vo svojom vyjadrení dokonca uvádza, že išlo o 9 takýchto výziev), ktorými ho opakovane a pod hrozbou zastavenia konania žiadal, aby v určených lehotách na túto skutočnosť reagoval. Označený stav ústavný súd zobral do úvahy pri svojom rozhodovaní vo veci samej. Z predloženého súdneho spisu ústavný súd tiež nezistil, že by bol do neho sťažovateľ po dobu konania nahliadol alebo sa iným vhodným spôsobom podieľal na ustálení okruhu účastníkov na strane žalovaných.

3. Tretím kritériom, použitím ktorého ústavný súd zisťoval, či v konaní pred okresným súdom sp. zn. 9 C 882/97 došlo k zbytočným prietahom, bol postup samotného

okresného súdu. Ústavný súd nezistil jeho zbytočné prietahy pri identifikácii okruhu nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania (za súčinnosti so sťažovateľom a Okresným úradom v Čadci, katastrálnym odborom). Ako už bolo spomenuté, faktická zložitosť veci spočívala v meniacom sa počte účastníkov konania na strane žalovaných, ustálenie ktorých ale predstavuje jednu z podmienok ďalšieho konania a rozhodnutia vo veci samej. Ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil aktívny prístup okresného súdu pri reagovaní na tieto skutočnosti, po ktorom nasledovali jeho bezprostredné výzvy právnenému zástupcovi sťažovateľa na rozšírenie návrhu. Predložené rozšírenia návrhu (celkovo 5x) okresný súd bez zbytočného odkladu posielal na vyjadrenie účastníkom konania. Ústavný súd tiež zistil, že po tom, ako sa súdu podarilo ustáliť (v určitom časovom momente) okruh účastníkov konania na strane žalovaných, nariadil vo veci pojednávania. Takto sa 19. novembra 1998 uskutočnilo prvé pojednávanie (ktorému predchádzala výzva okresného súdu na rozšírenie návrhu) a 22. novembra 2001 sa uskutočnilo druhé pojednávanie (ktorému predchádzali dve výzvy okresného súdu na rozšírenie návrhu). Od uvedeného obdobia okresný súd vyzval sťažovateľa ešte dvakrát na ďalšie rozšírenie návrhu v dôsledku zmeny účastníkov na strane žalovaných.

Od tohto prístupu sa okresný súd neodchýlil ani v obdobiach, ktoré sťažovateľ napadol ako obdobia zbytočných prietahov v konaní okresného súdu, t. j. od 29. júla 1996 do 2. júla 1997 a od 9. augusta 1999 do 17. júla 2000, pretože z predloženého súdneho spisu ústavný súd zistil, že tie procesné úkony, ktoré označil okresný súd vo svojom písomnom vyjadrení, sa v danom období aj reálne uskutočnili.

Ústavný súd na základe vyhodnotenia právnej a faktickej zložitosti veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 9 C 882/97, postupu účastníka konania – sťažovateľa pred ústavným súdom, ako aj postupu samotného súdu zistil, že v dôsledku uvedeného jeho doterajší postup nesignalizuje zbytočné prietahy v konaní, a tým ani porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa prostredníctvom rozhodnutia o jeho návrhu na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zásadne bráni skutočnosť, ktorá nemôže

ísť na ťarchu súdu, a tou je stále meniaci sa počet účastníkov konania na strane žalovaných (dedičov) v dôsledku úmrtia pôvodných žalovaných. V dôsledku toho ústavný súd skúmal, či okresný súd bez zbytočných priesťahov a s primeranou starostlivosťou zabezpečoval procesné „premietnutie“ tejto skutočnosti do konania sp. zn. 9 C 882/97, t. j. či si vyžiadaval dedičské spisy, upozorňoval na túto skutočnosť sťažovateľa, vyzýval ho na rozšírenie pôvodného návrhu, ako aj na oboznámenie sa s týmto návrhom účastníkov konania, a zistil, že tomu tak je. Hoci postup okresného súdu nebol niekedy celkom plynulý, ústavný súd ho celkovo vyhodnotil ako sústredený, ktorý doteraz vyústil aj do dvoch pojednávanií vo veci samej. Z uvedených dôvodov preto ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2003